

31.089/II/PF

Betreft: Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen – niet-naleving van de taalwetten.

Ter zittingen van 16 december 1999 en 20 januari 2000 heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een klacht onderzocht tegen de door de Raad van de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van de ziekenfondsen (CDZ) in diens zitting van 1 maart 1999 genomen beslissing om 2 Nederlandstalige personeelsleden te benoemen in de graad van eerstaanwendend directiesecretaris (rang 28) ten nadele van Franstaligen.

Om een bevordering door verhoging in graad tot de betrekking van eerstaanwendend directiesecretaris (rang 28) te kunnen bekomen, is een anciënniteit van 18 jaar in de graad van directiesecretaris (rang 26) vereist.

De klager deelt mee dat, aangezien geen enkele van de 4 personeelsleden met de graad van directiesecretaris de vereiste anciënniteit bezat, de Raad van de CDZ beslist heeft de afwijking toe te passen die voorzien is in artikel 60, § 1, van het koninklijk besluit van 7 augustus 1939 betreffende de beoordeling en de loopbaan van het Rijkspersoneel, dat bij de CDZ van toepassing is gemaakt door het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut (te weten een vermindering van de vereiste anciënniteit met 1/3 als het aantal jaren een veelvoud van 3 bedraagt ; bij ontstentenis van kandidaten die voor deze vermindering in aanmerking kunnen komen, kan de anciënniteit met 2/3 worden verminderd, zodat de vereiste anciënniteit teruggebracht wordt tot 6 jaar).

Ingevolge die beslissing werden in de graad van eerstaanwezend directiesecretaris, 2 Nederlandstalige directiesecretarissen benoemd die op 1 januari 1999 voldeden aan de voorwaarden op het vlak van de graadanciënniteit. De Franstalige klaagster zou slechts op 1 april 2000 aan die afwijkende voorwaarden voldoen.

*
* *

Op de vraag om inlichtingen terzake, heeft u de volgende informatie verstrekt.

De verdeling van de betrekkingen op de 4de trap van de hiërarchie ziet eruit als volgt :

1) vóór de benoemingen

Graad	Rang	Personeels- formatie	Taalkaders		Bestand		
			N	F	Totaal	N	F
Financieel controleur Eerstaanwezend financieel controleur	26 en 28	2 (geglobali- seerde loopbaan)			2	2	
Vertaler Eerstaanwezend vertaler	26 en 28	1 (geglobali- seerde loopbaan)			0		0
Directiesecretaris Eerstaanwezend directiesecretaris	26 28	2 2			4*	2	2
Totaal der betrekkingen op de 4 ^{de} trap		7	4	3	6	4	2

* waarvan twee betrekkingen van directiesecretaris (rang) 26 in uitdoving, die worden afgeschaft bij het vertrek van de titularis ervan (een N betrekking en een F betrekking).

2) na de benoemingen

Graad	Rang	Personeels- formatie	Taalkaders		Bestand		
			N	F	Totaal	N	F
Financieel controleur Eerstaanwezend financieel controleur	26 en 28	2 (geglobali- seerde loopbaan)			2	2	
Vertaler Eerstaanwezend vertaler	26 en 28	1 (geglobali- seerde loopbaan)			0		0
Directiesecretaris Eerstaanwezend directiesecretaris	26 28	2 2			2 2	2	2
Totaal der betrekkingen op de 4 ^{de} trap		7	4	3	6	4	2

U doet het volgende opmerken :

- « 1. De sociale programmatie 1991-1994 heeft het principe van de vlakke loopbaan afgeschaft, dat tot dan toe werd toegepast op de graden van directiesecretaris en eerstaanwendend directiesecretaris, en heeft de verhouding van de bevorderingsbetrekkingen van eerstaanwendend directiesecretaris, die bezoldigd worden in de weddenschaal 28A, op 30% van de betrekkingen van de loopbaan vastgelegd (tegen 75% van de betrekkingen van de loopbaan van de graad van eerstaanwendend financieel controleur en van de graad van eerstaanwendend vertaler).

Bij de Controledienst had de toepassing van die norm van 30% een dubbel gevolg : zij noopte tot de omzetting in de personeelsformatie van de vier betrekkingen van directiesecretaris – eerstaanwendend directiesecretaris (vlakke loopbaan) in twee betrekkingen van directiesecretaris (wervingsgraad – rang 26) enerzijds, en twee betrekkingen van eerstaanwendend directiesecretaris (bevorderingsgraad – rang 28) anderzijds. Bovendien had zij als gevolg dat in rang 26 twee betrekkingen van directiesecretaris in overtal werden geplaatst. De vier directiesecretarissen werden immers nagenoeg terzelfder tijd aangeworven (koninklijk besluit van 14 september 1997 tot vaststelling van de personeelsformatie van de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, en koninklijk besluit van 9 januari 1998 houdende vaststelling van de taalkaders van de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen).

2. Ingevolge zijn beslissing om de graadanciënniteit te verminderen teneinde twee betrekkingen in te vullen die vacant waren, terwijl twee betrekkingen van rang 26 in overtal waren, heeft de Raad van de Dienst geoordeeld dat er geen reden was om één van de twee directiesecretarissen van de Nederlandse taalrol te bestraffen, in de mate dat zij beiden dezelfde graadanciënniteit bezaten. »

*
* *

Op grond van de bepalingen van artikel 43, § 3, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), moeten alle betrekkingen van de personeelsformatie tussen de taalkaders worden verdeeld. De verdeling van de betrekkingen moet een evenwicht per trap nastreven, maar eveneens op iedere rang en graad binnen elke trap.

In dit opzicht wordt in de arresten van de RvSt nr. 15.961 van 10 juli 1973 en nr. 36.474 van 20 februari 1991 het volgende opgemerkt :

« De loyale toepassing van artikel 43, § 3, vergt evenwel ongetwijfeld dat de evenwichtige verdeling der betrekkingen zover mogelijk wordt doorgedreven, niet alleen voor een hele dienst per trap, maar enerzijds ook per graad van eenzelfde trap en, anderzijds, per onderafdeling van de dienst. Het evenwicht wordt immers niet alleen bepaald door het aantal toegekende betrekkingen maar ook door het belang der betrekkingen, wat betekent dat, indien op een trap betrekkingen van verschillend belang bijeengebracht zijn, het evenwicht bepaald wordt niet alleen door het aantal maar ook door de gewichtigheid der aan iedere taalgroep toegekende ambten. »

De overheid die de benoemingsbevoegdheid heeft, dient bij iedere werving, benoeming of bevordering rekening te houden met de in de taalkaders vastgelegde verdeling.

De laatste taalkaders van de CDZ werden vastgesteld bij koninklijk besluit van 9 januari 1998. Zij voorzien op de 4de trap in een verdeling 4 N – 3 F. Het bestand op die trap bedraagt 4 N – 2 F.

Het past hier de volgende opmerkingen te maken :

- Globaal op de 4de trap :
Met de benoeming van 2 Nederlandstaligen in de graad van eerstaanwend directiesecretaris werd het gebrek aan evenwicht in het Frans kader niet rechtgezet, aangezien de verdeling van het bestand dezelfde is gebleven.
- Binnen de 4de trap :
De benoeming van 2 Nederlandstaligen in de graad van eerstaanwend directiesecretaris veroorzaakt een gebrek aan evenwicht in rang 26 (0 N) en in rang 28 (0 F) van die loopbaan.
- Bevordering in weddenschaal binnen de 4de trap :
Binnen de 4de trap werd de mogelijkheid ingevoerd van bevorderingen door verhoging in weddenschaal die afhankelijk zijn van het vacant zijn van betrekkingen van de graden van eerstaanwend financieel controleur, eerstaanwend vertaler en eerstaanwend directiesecretaris (rang 28).

De verdeling van de betrekkingen per rang of per echelon van de geldelijke loopbaan is conform de geest van de wet en van de rechtspraak van de Raad van State en die van de VCT, aangezien de evenwichtige verdeling niet alleen bepaald wordt door het aantal toegekende betrekkingen maar ook door het belang der betrekkingen (zie boven).

De verdeling per rang en per weddenechelon werd niet vereist op het vlak van de opmaak van de taalkaders. Bij de toekenning van bevorderingen in weddenschaal die afhankelijk zijn van het vacant zijn van betrekkingen, dient rekening te worden gehouden met de N/F taalverhouding die van toepassing is op de trap die overeenstemt met ieder echelon van bevordering in weddenschaal.

De bevordering in weddenschaal is een nieuwe categorie van werkelijke bevordering, op dezelfde wijze als de bevordering door verhoging in graad of verandering van graad.

De bevordering van 2 Nederlandstalige personeelsleden in de graad van eerstaanwend directiesecretaris heeft tot gevolg dat de bovenvermelde bevorderingen in weddenschaal aan Nederlandstaligen zullen worden toegekend, waardoor het gebrek aan evenwicht ten nadele van de Franstaligen nog sterker wordt.

Bijgevolg is de VCT van oordeel dat de klacht ontvankelijk en gegrond is.

Bij de beslissing tot het toepassen van de afwijking van de anciënniteitsvoorwaarde die vereist is voor de toekenning van de bevordering door verhoging in graad of door verhoging in weddenschaal, dient de overheid die de benoemingsbevoegdheid heeft erover te waken dat zij de bepalingen van artikel 43, § 3, van de SWT naleeft.

De Raad van de CDZ had bijgevolg moeten overgaan tot de benoeming van een Franstalig personeelslid in de graad van eerstaanwendend directiesecretaris, waardoor de taalkaderverhoudingen op de 4de trap van de hiërarchie hadden kunnen worden nageleefd.